

GRATANGEN KOMMUNE KOMMUNAL PLAN FOR OVERGANG FRA BARNEHAGE TIL SKOLE

GRATANGEN KOMMUNE

Innhold

INNLEDNING	3
MÅL	4
1) REGELVERK OG RAMMEBETINGELSER.....	4
Kapittel 5.1 i rammeplanen heter det:	4
Kapittel 6 i rammeplanen heter det om overganger:	4
I prinsippene for opplæringen (Læringsplakaten) heter det:	5
2. HVA SKAL TIL FOR Å SKAPE EN GOD OVERGANG	5
A) I barnehagen	6
B) På skolen	7
C) God overgang avhenger av et godt samarbeid mellom barnehage og skole	7
3. MØTEPUNKTENE MELLOM FØRSKOLEGRUPPA OG 1. KLASSE	8
4. OVERSIKT OVER SAMARBEID MELLOM BARNEHAGE- SKOLE -HJEMMET.....	8
5. BARN MED SPESIELLE BEHOV	9

INNLEDNING

Gratangen kommune ønsker gjennom denne planen å styrke sammenhengen mellom barnehage og skole og skape en god overgang for barna når de skal begynne på skolen og eventuelt skolefritidsordning (heretter sfo). Samarbeid mellom barnehage- og skole eiere, barnehage og skole en forutsetning for å få dette til.

Skolestart er en stor begivenhet i barnas liv. De aller fleste barn og foreldre ser frem til skolestart med stor forventning, men barnehageslutt og skolestart kan for noen fortone seg som skummelt og utfordrende. Å oppleve sammenheng mellom barnehage og skole og å være trygg i overgangsfasen gir et godt grunnlag for det videre opplæringsløpet.

Det er ikke nok å rette oppmerksomheten mot barns forutsetninger alene for å sikre at barnet er klare til skolestart. Å være klar for skolelivet må også ses i sammenheng med barnets omgivelser, familien, de jevnaldrende, barnehagen og lærere i skolen.

(Kunnskapsdepartementet: Fra eldst til yngst. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.)

Overgangsprosesser er sårbare og kan støtte eller svekke barns utvikling og selvbylde. Med overgang i denne sammenheng tenker vi på en prosess av endringer som barnet og familien møter når de forlater barnehagen og skal over i skolen. Overganger fører ofte til rolleendringer som igjen innebærer forventninger og krav til barnet. Overgangen berører også miljøet rundt barnet, foreldre, familie og venner. Dette kan være sensitive perioder der samspill mellom partene som er involvert får ekstra stor betydning.

Barnehage og skole er deler av samme utdanningssystem. Begge er institusjoner for omsorg, oppdragelse, lek og læring selv om de har ulik egenart. Likheter og forskjeller i barnehage og skole skal tas vare på.

MÅL

Barnehage og skole/sfo har et system som sikrer en god overgang for alle barn, slik at de og deres foreldre føler seg trygge og ivaretatt i den nye skolehverdagen.

1) REGELVERK OG RAMMEBETINGELSER

I kapittel 1 om barnehagens formål og innhold står det i § 1

§ 1. Formål

Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger.

Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.

Både i rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver og i prinsipper for opplæringen slås det fast at barnehage og skole skal samarbeide til barnets beste.

Kapittel 5.1 i rammeplanen heter det:

"Barnehagen skal, i samarbeid med skolen, legge til rette for barns overgang fra barnehage til første klasse og eventuelt skolefritidsordning. Dette skal skje i nært samarbeid med barnets hjem. Planer for barns overgang fra barnehage til skole må være nedfelt i barnehagens årsplan". Janne endrer

I samme kapittel rådes barnehage og skole til å gjensidig informere hverandre om sine virksomheter. Barnehagen har et ansvar for å tilrettelegge for at barna kan ta avskjed med barnehagen på en god måte og glede seg til å begynne på skolen.

Kapittel 6 i rammeplanen heter det om overganger:

"Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang til og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen.

De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til

rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og skolefritidsordningen.”

I prinsippene for opplæringen (Læringsplakaten) heter det:

" Godt og systematisk samarbeid mellom barnehage og barnetrinn, barnetrinn og ungdomstrinn, ungdomstrinn og videregående opplæring skal bidra til å lette overgangen mellom de ulike trinnene i opplæringsløpet".

I følge denne planen skal:

- Barnehagetiden avsluttes på en god måte
- Skolen og sfo forbereder seg på å ta imot barnet
- Barnet blir kjent med skolen i god tid før skolestart
- Det er sammenheng og progresjon i læringsinnholdet i barnehage og skole
- Foreldre godkjenner informasjonsoverføring fra barnehage til skole og har muligheter for aktiv medvirkning i denne
- Skole og barnehage har felles møteplasser for forventningsavklaringer, kompetanseutvikling og felles planlegging
- Barnehage- og skoleeier har det overordnede ansvaret for å legge til rette for samarbeid

2. HVA SKAL TIL FOR Å SKAPE EN GOD OVERGANG

A) God overgang dreier seg om positive opplevelser for barnet

I barnehagen i Gratangen har vi opplegg for skolestartere for å bygge fellesskap på det å være de største i barnehagen og forberede barna på en ny og spennende sfo - og skolehverdag

Vi kaller det førskolegruppe. I førskolegruppa legger vi vekt på:

- selvstendighet
- sosialkompetanse
- språk- og begrepsopplæring
- antall, rom og form
- ta imot felles beskjeder
- være mest mulig selvhjulpen

Vi legger vekt på barns medvirkning av innholdet i førskolegruppa, men også i forhold til overgang til skole. Barna skal få mulighet til å fortelle om sine forventninger, følelser og ønsker i forhold til det å begynne på skolen. Det skal få innvirkning på barnehagens arbeid med overgangen. Det er viktig at barn opplever at formidling av egne ønsker og behov har betydning for hvordan oppstarten og den første tiden på skolen blir.

Barna skal videre ha mulighet til å delta i planleggingen av de felles treffene vi har sammen med 1.klasse og noen ganger hele småtrinnet.

Fordi barnehagen vet hva som foregår i første klasse og sfo kan vi snakke positivt og konkret om alt den praktiske rund oppstart i skole og sfo. Dette er med på å bidra til at barna får positive og realistiske forventninger til skolestart.

Tiden i barnehagen markeres med en avslutningstur eller et arrangement der målet er å gi barnet en fin avslutning på barnehagetiden.

B) Barnets opplevelser avhenger av hvordan foreldrene forholder seg

Mål: Engasjere foreldre og gi dem en god forståelse av hva overgangen innebærer for deres barn. samtidig som de opplever å ha god kontakt med barnehage, skole og sfo.

A) I barnehagen

Hvordan barnet opplever det å forlate barnehagen som de er trygge i for å begynne på skolen, er i stor grad avhengig av hvordan foreldrene forholder seg til dette.

Det betyr igjen at foreldrene må ha god dialog med barnehage og skole og arbeidet med sammenheng og overgang.

- Barnehagen tydeliggjør opplegget for de eldste barna i sin årsplan
- På foreldremøtet på høsten året før skolestart får foreldrene informasjon om hvordan det skal jobbes med førskolegruppa for å gjøre barna best mulig forberedt til skolestart. De får kjennskap til innholdet i førskoleopplegget, markering av avslutning på barnehagetiden og om samarbeidet med skolen.
- På foreldresamtalen om våren vil det bli informert mer om overgang til skole/sfo. Det vil bli informert om hva som vil skje i første klasse og sfo, hvordan barna har fått medvirket for å gjøre overgangen til skole best mulig. De vil bli informert om at den daglige kontakten med skole/sfo blir annerledes enn det de er vant til i barnehagen.
Videre må det her avklares hva slags informasjon man kan gi skolen om barnet. Det er foreldrenes behov for overføring av informasjon som skal være styrende.

B) På skolen

Det er viktig at skole/sfo har tid og mulighet til dialog og gjensidig avklaring av forventninger med foreldrene

- På våren sender skole/sfo ut informasjon til foreldrene med blant annet kontaktinformasjon slik at de kan stille spørsmål etter hvert som de melder seg
- Foreldremøte tidlig i september når barna har begynt på skolen
- Foreldresamtaler i oktober

C) God overgang avhenger av et godt samarbeid mellom barnehage og skole

Barnehage, skole og sfo organiserer møtepunkter for å sikre kontinuerlig og systematisk samhandling gjennom profesjonell dialog. Målet er å fremme barnas opplevelse av sammenheng og utvikling fra barnehagens siste år til skolens første år.

1. Hver høst i oktober skal barnehage, skole/sfo møtes for gjensidig informasjon. Dette kan være

- hva er innholdet i førskolegruppa
- hva skjer i første klasse
- hva bør barna kunne før de starter på skolen
- planlegge møtepunktene mellom førskolegruppa og 1. klasse (småtrinnet)

2. Etter jul er det innskriving på skolen med foreldre, og barnehagelæreren får også møte.

3. Et nytt samarbeidsmøte om våren der skolen får informasjon om de barna som skal starte på skolen til høsten.

3. MØTEPUNKTENE MELLOM FØRSKOLEGRUPPA OG 1. KLASSE

Det avvikles 5 - 6 treff fra januar til og med juni det året barna skal begynne på skolen. Det første møtet finner sted på skolen. Her vil skolestarterne få møte elever og lærere på småtrinnet og bli kjent med skolens fysiske miljø; klasserom, gymsal, toalett og sfo sine lokaler.

Skolen vil også besøke barnehagen og det vil bli arrangert ulike turer. Deler av innholdet disse dagene er barna med og planlegger.

Hvert 4.år er det leirskole. Da er hele småtrinnet med sammen med førskolegruppa. De årene det ikke er leirskole blir det en felles tur før man avslutter disse treffene. Så gjenstår skolestart.

4. OVERSIKT OVER SAMARBEID MELLOM BARNEHAGE- SKOLE - HJEMMET

Tid	Sted	Aktører	Innhold	Ansvarlig
Oktober	Barnehage	Skole - barnehage	Avklare forventninger - planlegging	Gratangen barnehage
Januar	Skolen	Barn - foreldre - barnehage	Innskriving	Rektor/inspektør
Mars	Barnehage	Skole - barnehage (lærer - barnehagelærer	Informasjon om barna	Gratangen barnehage
August – juni	Skole/barnehage	Skole/barnehage	Førskolegruppa møter skolen	Skole/barnehage

5. BARN MED SPESIELLE BEHOV

Når det gjelder barn med spesielle behov starter samarbeidet med skolen høsten før skolestart. Skolen blir invitert på det første ansvarsgruppemøtet i oktober. Her avklarer vi hvor tett samarbeidet med skolen skal være og vi avtaler neste møtetidspunkt ut fra behov. Styrer i barnehagen er ansvarlig for innkalling til ansvarsgruppemøtet. Skolen får på denne måten god tid til å forberede seg på å ta imot barn som trenger ekstra oppfølging. Det kan være nødvendig med fysisk tilrettelegging, spesial pedagogisk opplegg eller annen ekstra oppfølging.

Det kan forekomme at barnehagen har barn som det ikke er opprettet en ansvarsgruppe rundt, men som man mener vil trenge spesial pedagogisk oppfølging i skolen. Her er det også viktig at skolen får kjennskap til dette barnet tidlig slik at det kan jobbes videre med saken i forhold til PPT.

Før informasjon om et barn leveres til skolen skal det være avklart med foreldrene og samtykkeerklæring underskrevet. Skolens deltakelse på ansvarsgruppemøte må også avklares med foreldrene i forkant.